

Apstiprināts ar Latvijas Bibliotēku padomes
2017. gada 14.novembra sēdes lēmumu

AKREDITĀCIJAS ATZINUMS

Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijas Sporta nozares bibliotēkai

Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisija (Ilona Dobelniece, Ligita Gjortlere, Baiba Holma) izvērtēja bibliotēkas atbilstību akreditācijas nosacījumiem pēc akreditācijas termiņa beigām atbilstoši Bibliotēku likuma 9., 10.un 12. pantam un LR Ministru kabineta noteikumiem Nr.709 „Bibliotēku akreditācijas noteikumi” un konstatēja:

Kritērijs	Atbilst	Daļēji	Neatbilst	Piezīmes / Pamatojums
Bibliotēkas akreditācijas ieteikumi par iepriekšējo periodu ir izpildīti		+		Krājuma komplektēšanas politika ir izstrādāta formāli, nav izstrādāta vienota rekatalogizācijas politika. Ilgstošā laika periodā nav veikta inventarizācija. Lietotāju automatizēta apkalpošana nav uzsākta.
Iekšējie normatīvie un plānošanas dokumenti				
Bibliotēkai ir izstrādāti un apstiprināti bibliotēkas darbību reglamentējošie pamatdokumenti		+		Jāpapildina un jāprecizē
Bibliotēkas nolikums nosaka bibliotēkas darba organizāciju, funkcijas, tiesības un pienākumus.		+		Jāprecizē saskaņā ar Bibliotēku likumu
Bibliotēkas lietošanas noteikumos skaidri definēta bibliotēkas lietošanas kārtība, lietotāju tiesības un pienākumi		+		Jāprecizē saskaņā ar Bibliotēku likumu
Bibliotēkā ir izstrādāti un apstiprināti informācijas tehnoloģiju lietošanas noteikumi		+		Iekļauti Bibliotēkas lietošanas noteikumos

Bibliotēkai ir apstiprināts maksas pakalpojumu cenrādis			+	
Bibliotēkas nolikums, lietošanas noteikumi ir publiski pieejami		+		Nolikums nav publiski pieejams
Bibliotēkai ir izstrādāts vidēja termiņa plānošanas dokuments, darbības mērķi aptver visus bibliotēkas darbības virzienus			+	Formāli sagatavots dokuments, neatbilst stratēģiju struktūrai
Bibliotēkas personāls				
Darbinieku skaits nodrošina visu bibliotēkas funkciju veikšanu		+		Bibliotēkā strādā 7 bibliotekārie darbinieki, kas ir augsts rādītājs pie ~22000 izsnieguma un~1400 lasītājiem, bet darba organizācija ir neapmierinoša
Bibliotēkas vadība nodrošina visu bibliotekāro procesu sekmīgu veikšanu		+		Darbs nenotiek atbilstoši mūsdienīgai bibliotēku darba organizācijai
Pārskata periodā visiem darbiniekiem tika nodrošināta profesionālā pilnveide		+		Nepieciešams paaugstināt darbinieku profesionālo kompetenci krājuma organizēšanas jautājumos
Darbinieku profesionālā kompetence ir pietiekami augsta, darbinieki veic visus savā amatu aprakstā noteiktos pienākumus un var piedāvāt kvalitatīvus bibliotekāros pakalpojumus		+		
Bibliotēkai ir izstrādāts profesionālās pilnveides plāns nākamajam plānošanas periodam bibliotekārā darba jomās		+		Profesionālai pilnveidei nepieciešami LNB Kompetenču attīstības centra kursi un iepazīšanās ar Latvijas augstskolu bibliotēku darba organizāciju

Bibliotēkas finansiālā nodrošinājuma dinamika pārskata periodā (5 gadi)				
Finansējums ir stabils, nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu un veicina bibliotēkas attīstību		+		Finansējums pārskata perioda beigās, salīdzinot ar perioda sākumu (pēdējo trīs gadu laikā), pieaudzis 2 reizes.
Krājuma komplektēšanai piešķirtais <i>finansējums</i> atbilst LR Ministru kabineta noteikumu Nr.415 „Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi” ieteikumiem			+	Finansējums neatbilst MK noteikumiem – augstskolu bibliotēkās tam jābūt EUR 11,38, bet tas ir EUR 4,40 (2,5 reizes mazāks). Salīdzinot ar trim gadiem atpakaļ, tas ir pieaudzis 1,6 reizes.
Darbības pamatrādītāji pārskata periodā				
Bibliotēkas lietotāju skaits				Stabils – 1310 (2014), 1430 (2015), 1410 (2016)
Apmeklējums				Samazinājies par 58 % (pēdējo trīs gadu laikā).
Izsniegums				Samazinājies par 27% (pēdējo trīs gadu laikā).
Informācijas resursi (krājums, datu bāzes)				
Bibliotēkai ir izstrādāta krājuma komplektēšanas koncepcija, kura atbilst lietotāju vajadzību nodrošināšanai. Krājuma komplektēšana notiek saskaņā ar koncepciju		+		Krājuma komplektēšanas politika ir izstrādāta formāli.
Krājuma izvērtēšana notiek regulāri, pietiekamā apmērā, ir noteikta izvērtēšanas un norakstīšanas kārtība un atbildīgie		+		Ir izstrādāta instrukcija, pēc kuras tiek veikta izvērtēšana un norakstīšana, atbilstoši MK noteikumiem Nr.317.

Krājums ir lietotājiem ērti pieejams un aplūkojams		+		Krājums nav ērti pieejams lasītavā (to izsniedz bibliotekārs), bet tas ir pieejams abonementā (brīvpieejā). Nav saprotama krājuma dalīšana lasītavā un abonementā, jo lasītavas krājuma apjoms ir ļoti neliels
Uzziņu literatūras krājums ir aktuāls, tiek pastāvīgi papildināts		+		
Krājuma komplektēšana notiek regulāri	+			
Bibliotēka strādā ar bibliotēku informācijas sistēmu (BIS) ALISE, izmanto visas sistēmas moduļu iespējas.			+	Visas moduļu iespējas izņemot cirkulāciju tiek izmantotas, taču nepilnīgi, vēl arvien vairākus procesus veicot manuāli (piem., uzskaiti, lasītāju apkalpošanu), tādējādi ievērojami samazinot darba efektivitāti bibliotēkā un bibliotekāro darba procesu organizāciju.
Krājuma uzskaitē tiek veikta korekti			+	Uzskaitē tiek veikta, lieki dublējot un paldzinot darbu.
Krājuma inventarizācija tika veikta atbilstoši normatīvajos aktos paredzētajam termiņam			+	Ilgstoši nav veikta
Bibliotēka piedalās elektroniskā Valsts nozīmes kopkataloga veidošanā		+		Bibliotēka veido tikai savu katalogu. Elektroniskais katalogs satur informāciju par 4395 grāmatu nosaukumiem (38 383 eksemplāriem) no krājuma. Analītikas ierakstu datubāzē ir 10 066 ierakstu.
Bibliotēka veido mācībspēku publikāciju un noslēguma darbu datu bāzi			+	Bibliotēkas vietnē pārskata formātā ir pieejami promocijas darbi.

Bibliotēkas krājuma dati pilnībā ir atspoguļoti katalogā.		+		Katalogā ir atspoguļoti 59,1% no krājuma, darbs ir aktīvi jāturpina
Datu kvalitāte ir laba; tiek veikta klasificēšana, priekšmetošanā; tiek veidoti autoritatīvie dati		+		Tiek veikta klasificēšana un piešķirti priekšmeti (ne no autoritatīvās datubāzes)
Bibliotēka veic krājuma digitalizāciju / piedalās digitalizācijas projektos			+	Elektroniskā veidā ir pieejami promocijas darbi (26; kopš 2009.gada).
Bibliotēkas krājums ir pieejams brīvpieejā		+		Brīvpieejā pieejami ~30% krājuma, pārējais krājums atrodas slēgtā noliktavas telpā un tā apstrādes organizācija nav skaidra.
Bibliotēkas publicitāte. Informācija par bibliotēku tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos				
Bibliotēkas tīmekļa vietnē lietotājiem tiek sniegta aktuāla informācija par bibliotēkas lietošanas noteikumiem, darba laiku, pakalpojumiem, informācijas resursiem, kontaktinformācija	+			Tīmekļa vietni nepieciešams modernizēt
Tīmekļa vietnes saturs tiek uzturēts un atjaunots regulāri.		+		Bibliotēkas sadaļas saturisko daļu, kurā ievietotas vairākas pilnu tekstu sporta vārdnīcas, vajadzētu mainīt, saturu ievietojot e-studiju portālā. Žurnālu un avīžu sarakstu savukārt vajadzētu ieintegrēt bibliotēkas katalogā
Tīmekļa vietnē darbojas tulkošanas rīks			+	
Aktuālā informācija tiek ievietota sociālajos tīklos		+		Informācija par bibliotēku sociālajās tīklos saistībā ar aktualitātēm Latvijas Sporta Pedagoģijas akadēmijā.
Bibliotēkas pakalpojumi un rīkotie pasākumi				

Krājuma izsniegšana un saņemšana bibliotēkā notiek automatizēti. Tiešsaistē darbojas attālais pakalpojums lietotājiem - grāmatu rezervēšana/pasūtīšana un grāmatu termiņa pagarināšana			+	Pilnībā ieviest cirkulācijas moduli, izbeigt strādāt ar perfokartēm
Bibliotēkā regulāri notika lietotāju konsultēšana un mācības par datubāzu, digitālo resursu, e-pakalpojumu izmantošanu		+		
Bibliotēkā aktīvi popularizē abonētās tiešsaistes datubāzes			+	Bibliotēka nodrošina pieeju studiju profilam atbilstošām datubāzēm, bet nepietiekoši apmāca lietotājus to izmantošanā
Lietotājiem ir pieejami starptautiskā starpbibliotēku abonementa un dokumentu piegādes aģentūras pakalpojumi.			+	
Bibliotēka piedāvā lietotājiem informācijpratības lekcijas vai kursus			+	Mācības uzsākot pirmā kursa studentiem ieskats bibliotēkas resursos.
Bibliotēkā ir uzskatāmi izvietoti informatīvie materiāli par pakalpojumiem, pasākumiem, kursiem			+	
Bibliotēkā ir pieejams bezvadu internets	+			
Bibliotēkā ir drošības sistēma			+	
Tika veiktas lietotāju aptaujas, lai noskaidrotu viedokli un ierosinājumus par bibliotēkas darbu			+	
Bibliotēkas infrastruktūra				
Bibliotēkas telpu platība, to tehniskais stāvoklis ir atbilstoši, lai sniegtu kvalitatīvus un daudzveidīgus bibliotekāros pakalpojumus	+			Telpas lasītāju apkalpošanai - 162 m ² . Bibliotēkas telpas daļēji kapitāli izremontētas, plānots turpināt remontus pārējās telpās

Telpu iekārtojums ir funkcionāls. Ir nodrošināti ērti apstākļi dažādām mērķgrupām		+		Lasītavā 13 datorizētas darbavietas ar pieeju datu bāzēm.
Bibliotēkā ir mācību un semināru telpa			+	
Bibliotēkā ir izveidota klusā lasītava, grupu telpas, individuālās kabīnes			+	
Telpu noformējums ir informatīvs un estētiski pievilcīgs		+		
Telpu apgaismojums atbilst prasībām	+			
Mēbeļu un pārējā aprīkojuma atbilstība – laba	+			
Tehnoloģiskais nodrošinājums lietotājiem (datori, multifunkcionālās iekārtas) ir labs	+			Bibliotēkas datortehniku apkalpo augstskolas datortīklu administrators.
Tehnoloģiskais nodrošinājums darbiniekiem (datori, printeri, multifunkcionālās iekārtas, skeneri) ir labs		+		Nav pietiekošu iemaņu iegādāto aprīkojumu izmantot efektīvi.
Klimatiskie apstākļi telpās ir atbilstoši prasībām	+			
Bibliotēka ir pieejama apmeklētājiem ar kustību traucējumiem.		+		
Apmeklētāju informēšanai pie ieejas ir plāksne ar bibliotēkas nosaukumu un darba laiku.	+			

Slēdziens

Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijas Sporta nozares bibliotēka netiek akreditēta kā vietējas nozīmes bibliotēka, jo tās darbībā ir vērojamas būtiskas nepilnības.

Saskaņā ar Bibliotēku likuma 9.panta ceturto daļu LSPA Sporta nozares bibliotēkai gada laikā no akreditācijas atteikuma dienas atkārtoti jāiesniedz akreditācijai nepieciešamie dokumenti.

Ieteikumi

1. Pārejot uz bibliotekāro procesu automatizāciju, uzlabot bibliotekārā darba organizāciju un nodrošināt bibliotekāro procesu efektīvu funkcionēšanu.
2. Pārskatīt darbinieku pienākumu sadalījumu, lai racionālāk izmantotu cilvēkresursus.
3. Paaugstināt darbinieku profesionālo kompetenci krājuma organizēšanas jautājumos.
4. Izstrādāt krājuma komplektēšanas politiku atbilstoši LNB izstrādātajām konsultatīvajam dokumentam “Krājuma veidošanas vadlīnijas Latvijas bibliotēkām”.
5. Precizēt Bibliotēkas lietošanas noteikumus saskaņā ar Bibliotēku likuma 21. pantu.
6. Apstiprināt maksas pakalpojumu cenrādi.
7. Apvienot lasītavas fondu ar abonementa brīvpieejas krājumu.
8. Uzlabot krājuma kvalitāti.
9. Izvērtēt arhīva fonda nepieciešamību.
10. Izmantot e-studiju vidi mācību procesa nodrošināšanai ar mācību literatūru.
11. Optimizēt mācību literatūras un metodisko materiālu apstrādes procesus.
12. Pabeigt lasītājiem nepieejamajā noliktavā glabātā krājuma izvērtēšanu un veikt nepieciešamo norakstīšanu.
13. Veikt krājuma inventarizāciju.
14. Organizēt lasītavas darbu bez pusdienas pārtraukuma.
15. Uzsākt lietotāju automatizētu apkalpošanu, izmantojot bibliotēku informācijas sistēmu ALISE.
16. Izvērtēt iespējas iegādāties bibliotēku drošības sistēmu.
17. Izvērtēt nepieciešamību un iespējas nomainīt darbinieku datorus.

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja,

Bibliotēku akreditācijas komisijas priekšsēdētāja

Dzidra Šmita